

tavaszi női felöltő,
vásárlásnál ne mu-
senki fölkeresni
és női divat-termét
n-bazár, ahol foly-
ágok érkeznek,—
prepek, gallérok és
és gyermek-kala-
arisi és bécsi divat
ousok, miederek,
ák, gyermek hord-
nagy választékban.

mek
amat

zal szemben,
ezen körülményből ki-
en elhelyeznem lehe-
n készült

s őszi

utányos áron

yen

yelembé vételre, egy-

em

zövetekből és mérték
zabással eszközök.

MÓR

ben. 1-5.

Kiuntetett számos világiállás.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Évi 10 ft — kr.
Félévi 5 — „
Negyedévi 2 — 50 „
Hónyi 1 — „
Egyes szám 4 kr.
A lap szellemi részét illető minden köz-
emény a szerkesztőségbe (Főlr. 1828. sz.)
barmente küldendő.
Előfizethető helyben:
Főlegi K. Lajos könyvkereskedésben
és a kiadóhivatalban. (Főlr. 1828. sz.
alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.
MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
Nagy hasabos petit sorozat 5 kr. Nagyobb
terjedelmű a többzetű hirdetések alk-
szarint a díj a sorozatból külön fel. Delyeg
díj minden külön bejtárat 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
udonosság sora 30 kr.
Nyilatkoztató közlemények minden petit sorozat
30 kr. szar.
Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. Főlr. 1828. sz.
alatt.)
Kéziratok nem adának vissza.

Ima Kossuthért.

Csiky Lajos főiskolai tanár, a főiskola lelkésze, az ismert ima-író, a következő, emelkedett szellemű imát írta Kossuth halálára, melyet térszűke miatt, noha közlésére már régen engedélyt nyertünk, csak ma közölhetünk:

Népeknél Istene, ki a menyben lakol, halld meg a te népednek buzgó imádságát, mely innen a porból szívünk igaz áldozata gyanánt száll mennyei fénylakod tornáczai felé. Te adtad nekünk e hazát s te vezérelted e népet hosszú ezredéven át nehéz küzdelmes pályáján. Ha bűnei miatt elesett: te segített őt felállani. Ha a panaszok bosszúja lesújtá: a te jószágok karjaid emelék őt fel.

Adtál nekik mindenkoron bölcs Mózéseket, erős hitű Áronokat és hazát alapító Józsuékat. Nagypénteki szomorú napjai után mindenkoron felhoztad rá a boldog szabadulás szép husvét-ünnepét.

Adtál e hazának mindenkoron nagy vezetőket, kik fiait a Kánaán tájai telé vezessék s a vérfürdők siralmai útján is felhoztad, jó Atyánk, a nemzet egére a szabadulást hirdető tünde szivárványt.

Nagy Istennünk, népeknél és népek fiainak örök Birája, magad elé állítod te számádsra a föld gyermekeit.

Imé, most is elhívtál te közülünk egyet, egy nagyot, nagy talentumaival való sáfarkodásairól beszámoljon te előtted.

Nem panaszkodunk mi Urunk avaratod ellen, hiszen éveket toldottál éveinek nagy számához, — fentebb, mint próféta által az ember éveit megszábadt.

Nem panaszkozunk, csak kérünk: tedd az ő emlékezetét, óh tedd azt áldáossá e haza népeinek szívében.

És ha őt választottad ki akarátod szolgáljává közöttünk, hogy szabadda tegyed a magyart: engeddd őh, engedjed meg nekünk, hogy a szabadság dicsőséges napja ragyogjon mind az időknek végéig fölöttünk.

Te jó vagy, nagy, hatalmas és kegyes vagy mi hozzánk s meghallgatod a föld népeinek igaz imádkozását. Egy nemzet fohásza repül mostan hozzád. Légy jó és kegyelmes mi hozzánk. Ne hagyj bennünket árvául; vezess be az igéret földére, hol szabad hazában szabad nemzet imádjá nevedet, népeknél Istene, ki a menyben lakol.

Amen! Amen!

A száműzöttek hamvai itthon!

Turin, március 24.

Ma reggel érkeztek meg Kossuth feleségének és leányának koporsói. Gróf Károlyi Gábor hozta őket a génuai temetőből, és virágokkal, koszorúkkal borítottan tette rava-
tára. Az itteni pályaudvaron Kossuth Lajos Tivadar várta a koporsókat. A nagy csapástól lesújtott fiu édesanyja koporsójának látásán még jobban megrendült, és könnyezve üdvözölte a néma utasokat. A vasutnál igen sok magyar is volt, a kik a két koporsót kikisér-
ték a temetőbe.

Szerdaig maradtak ott, akkor a nagy halott koporsójával együtt vasútra teszik, hogy elvigyék őket a hazai földre.

Magyarországból, Olaszországból és a külföldről egyre érkeznek a részvét-táviratok és levelek. Koszorúkat is nagy számmal küldöttek.

Az eddig ideérkezett magyarok száma vagy ötezer. Holnapra nagyon sok deputáció jelentette érkezését.

A turinaiak gyönyörűen viselkednek. Kossuthot a maguk halottjának tekintik; lapjaik, hatóságai, ők maguk a is kegyelet száz jelet tennusítják a nagy halott és az itt levő magyarok iránt.

Ne sirj, ne sirj magyar nemzet...

Itt a tavasz, a rózsának
Kinyílik a szép virága, —
Ne sirj, ne sirj magyar nemzet,
Lesz hazádnak szabadsága!
A nemzeti gyász napjain
Könnyűket viselni bajos...
De töröljük le a könnyet:
Föltámadand Kossuth Lajos!

Kossuth temetése.

Márcz. 25.
A küldöttségek ma reggel érkeznek Turinba, a mikor is elhelyezik a koszorút a rava-
tára. A délelőtti folyamán tisztelgenni fog-
nak Turin város polgarmesterénél.

A gyászszertartás szerdán fog végbemenni, ez alkalommal Veres József képviselő és orosházi evang. lelkész fogja a nagy halot-
tat beszélni. A gyászbeszédet Bartha Miklós magyarul, Hely Ignác olaszul fogja megtartani.

A gyászszertartás befejezése után ugyan-
az nap este indul a különvonat, mely a drá-
ga halottat Turinból Prazerhofon és Nagy-Ka-
nizsán át Budapestre hozza. A különvonat esü-
törtökön reggel lépi át a határt Csáktornya-
nál. A határszélén Budapest főváros küldötti-
sége, Polónyi Géza orsz. képviselő vezetésé-
mellett Agoston József, Dezsényi József, Ráth Péter és Schweiger Márton fogadják a vonatot.
Zalamogye törvényhatóságát is föl fogják hívni, hogy a határszéli ünnepi fogadtatásban részt vegyen. Ott lesz az egyetemi ifjuság küldöttsége is, Bottlik József, ifj. Reiszig Ede és ifj. Lengyel Béla vezetésé mellett, a kik vállalkoztak a rend fenntartására is.

A holtpéntek pénteken érkezik Budapestre, a nyugati pályaudvarra, honnan a váci-, Károly- és múzeum-körutakon át viszik a nemzeti múzeumba, melynek előcsarnokában vasárnapig lesz a ravatal felállítva.

A temetés vasárnapon fog végbemenni. A menet a múzeum-, Károly- és váci-körutakon át fog az Andrássy utra menni az oktagonig, honnan a Teréz- és az Erzsébet-körutakon keresztül halad a kerepesi-utra és azon át a kerepesi köztemetőbe, hol ideiglenesen egy sírboltban fog elhelyeztetni, míg a Kossuth-mauzóleum fel nem építettik.

A budapesti temetésen a függetlenségi és 48-as kör nevében Justh Gyula elnök fog a koporsó fölött beszédet tartani.

Az orsz. függetlenségi és 48-as pártkör ez alkalommal külön három koszorút tesz le, egyiket Kossuth Lajos, másikat Kossuth Lajosné s a harmadikat Kossuth Vilma koporsójára.

A trieszti olaszok Kossuth Lajos elhunytá alkalmából megleghangú részvétíratot intéztek az orsz. függetlenségi és 48-as pártkörhöz.

Róna József szobrász egy általa mintázott Kossuth mellszobrot ajánlott fel a pártkörnek.

Kossuth halála felett.

Haragos villám az égből,
Sohse sujtott oly keményen,
Mint a mely most anyiálott
A magyar nemzet szívében...
Összerendült rá az ország,
S a futotta, mint tüzes láng;
Az az egy szó, az a jaj szó:
Meghalt, meghalt Kossuth apánk!

Nem egy ember... egy világ volt,
Benne a mely összeomlott...
Hogyne szagatnák szívünket:
Honfi bánat, honfi gondok?
Mi világunk égő napja
Volt a szellem, mely elszállott...
A nap elhunyt... bus sötétség
Fedi be most e világot!

De nem! a nap utat irt le,
Pályáját mig megfűotta...
Árva nemzet, siró nemzet!
Nezz csak e dicső nyomokra!
Fény betűkkel, lang betűkkel
Írva ez ut véges-vegig!
Földre hajló szent dicsőség,
A mely vissza száll az égig...

Hogy ki volt Ő? ki felel rá?
Istenségnek égi titka!
Álvó népet újra keltő,
Lángra gyújtó szellemzikkra!

Égő lelke fölélelte,

Mit elaludt három század;
S a szabadság szent nevében
Nemzetének új hazát ad...

S a hazának mit adott? Egy
Ujra ébredt alvó népet!
Szolga szellem, rut bizelgés:
Koszoruját tépd, tépd!...
Hogy mi volt Ő? Megfelel rá
Árva népe, mely siratja...
Nem király, nem bíboros f;
Millióknak edes atyja!

Kossuth apánk! édes apánk!
Fénylő csillag fenn az égen...
Nezz le reánk a magasból,
Kiket itt hagyál az éjben!
Szellemednek egy sugára
Fenyőzönne válik, s tőle
A szabadság égő napja
Felsűt a Kárpát tetőre!...

És te népem, árva népem!
A nagy eszmét el ne hagyjad,
Melynek hőse, őre volt Ő,
Mig fel nem derül a nagy nap...
S nem virad bus éjszakánkra
Piros hajnal hasadása...
Hogy imádot hona fényét,
Lelke ott fenn újra lássa!...

Illyés Bálint.

BELFÖLD.

A főrendiház gyászja. A főrendiház is kifejezte gyászát. Ugya mint tudta, méltóan önmagához. Fel sem állottak, nem szoltak egy szót sem. Egyszerűen néma hallgatással hozzájárultak az elnök által kifejezett feltételes részvételhez.

A Kossuth-könyvtár hazahozatala. A közoktatásügyi miniszter intézkedett, hogy Kossuth Lajos könyvtárát hazahozzák. A miniszter megbízásából, dr. Fejérváry László, a Múzeum könyvtár-igazgatójára elutazott Turinba, hogy a könyvtárat átvegye becsomagoltassa és a hazaszállítás iránt a szükséges intézkedéseket megtegye.

KÜLFÖLD.

Zavargások Romániában. Az új jövedelmi adó életbe lépése folytán keletkezett para-zitavargások még mindig sok áldozatot követelnek. Pusti községben a lakosság megtámadta és bántalmazta a községi jegyzőt, ki csak nagy nehezen tudott Berlátba menekülni. A vizsgálat megejtése vegett Papeku vizsgálobíró és Radován államügyész Pustiba szettek, midőn azonban a faluba értek, a lakosság bántalmazta őket, úgy, hogy veres fővel voltak kénytelenek menekülni. E hírre a szomszéd községek is fellázadtak a hatóságok ellen. A kivonult katonaságnak azonban sikerült makacs ellenszűgülés után a rendet helyreállítani. A főügyész vezetése alatt most bizottság ment a helyszínére, hogy a főzinkosok ellen a vizsgálatot megejtse.

A czár és német császár találkozás. London, március 24. A Daily Telegraph peterszari értesítése szerint a czár és a német császár csakugyan találkoznai fognak nyár utján, vagy ősszel, de a találkozás helye és pontos ideje meg nincsen megállapítva.

Umberto Kossuthnak. Turin, március 25. Crispi olasz minisztereinek ma következő táviratot intézte a turini prefektushoz: — Ő felsége a király meghagyta nekem, hogy bizzam meg őnt azzal, hogy személyes részvétnyilatkozatát vigye meg a Kossuth-testvéreknek, dicső atyjok halála alkalmából.

Kossuth a ravatalon.

Turin, március 25. A koporsót ma le-
dömoztak, lehet, hogy Budapesten felnyitják. A kormányzó arczvonásai ugyanis a bebal-
zamosítás folytán meglehetősen elváltoztak, sőt magán az arczon egyes veres foltok jelen-
tek meg.
A legnagyobb magyar holtteste most dolgozószobájában fekszik ravatalon. A brassó-
megyei csángó nök küldötte gyönyörű szép
fehér selyemterítón nyugszik, melyen ez a fel-
írat olvasható: A derek nem fél az idők mo-
hától, a koporsóból kitör és eget kér.

Kossuth Lajos szívére, kivánsága szerint, Rákóczi Ferencz szemfedőjének azt a két csücskét tették, melyeket Thaly Kálmán 1890. október 18-án a kormányzóknak aján-
dékolt.

A nagy halott hamvait most szállították a Valdenserek templomába a legnagyobb csendben.
Ejtel után nyílt meg a Kossuthház kapuja — és lassan, — tompa dühbörgés-
sel indult meg a feketére festett halottas kocsi.

A kocsit után a családtagok haladtak, kísérvé Turin város díszőrsége által.
A templom előtt óriási közönség vá-
rakozott.

Mély csend volt, mikor a sárgára festett diófaladt emelték a halottas kocsiról. Peyrot protestans lelkész a Miatyánkból vett szar-
kal kezdett rövid, de m-gható beszéddel vette át a hullát.
A közönség ezután a Miatyánkot lassan utána mondta a lelkésznek és könyekig meg-
hatva távozott — mikor a templomot be-
csukták, hová csak a Márkus József alpöl-
gármester által kiadott jegyekkel lehet bejutni.

Turin, március 25. Fehérváry László a könyvtár átvételére ma ideérkezett, de azt most átvenni teljességgel lehetetlen.

A terézvárosi polgári körnek az a terve, hogy Turin városának szobor emel-
tessék, itt nagyon kedvező benyomást keltett.
Kossuth Ferencz hosszabb időt fog Budapestén tölteni, Kossuth Lajos Todor azonban csak pár napot tölt a magyar fővárosban. Nagyon sok olasz hírlapíró is kíséri fogja a kormányzó tetemet.

A temetésre bejelentette magát a bres-
ciai 1840-ik magyarországi legió is, mely zászlója a látog megjelenni.

Kossuth fia porcellán-koszorút tesznek atyjuk ravatalára.

A függetlenségi és 48-as párt nevében Bartha Miklós, a pártonkívüliek nevében Atel Béa báró bronzkoszorút helyeztek Kossuth koporsójára.

Ma szintén nagyon sok magyar jött Turinba.
Kossuth Ferencz ma Nápolyból Turinba visszaérkezett.
Lukács Gyula

Kossuth-nóta.

Mely zengett negyvennyolcz óta:
Elnémult a Kossuth-nóta,
Nem üzen már Kossuth Lajos,
Szívünk azért oly bánatos.

Kossuth Lajos édes apánk!
A magasból tekintis reánk!
Meg van még a reg-mented,
Meg van még a magyar nemzet!

Megírta ő levelet,
A ragyogó csillag mellett,
Kiesett a toll kezéből,
Csillaga lehullt az égről.

Kossuth Lajos édes apánk,
Felesége édes anyánk,
Magyar földben megpihennek,
Szent a föld, hol ők pihennek.

Esik eső karikára
Kossuth Lajos sirhalmára,
Valahány csepp esik rája:
Annyi áldás szálljon rája!

Kossuth-szobor Debreczenben.

A „Csokonai kör” szépirodalmi szakosztálya Komlóssy Arthur elnöklele alatt gyűlést tartott tegnap délelőtti, a kereskedő ifjak önképző körének helyiségében. A népes ülés tárgyát egy Debreczenben felállítandó Kossuth-szobor létesítése képezte. Többek hozzászólása után a gyűlés elhatározta, hogy városunk tárdalmának mindenik rétegéből egy nagyobb, végrehajló bizottságot szervez és alakít s felhívásokat fog kibocsátani a kör nevében, melyben a város közönségét adakozásra hívja fel. A felhívás megszövegezésével Komlóssy Arthur, Szilágyi Károly és Balkányi Miklós bizattak meg, kik szerdán a Csokonai kör közlebbi ülésén mutatják be ezt a körnek.

Fölhívás a közönséghez!

Fölkérjük városunk t. közönségét, hogy a vasárnap este kezdett tüntetéseket, melyek komoly célra úgy sem vezetnek s csakis utcaiz zavargásokra s rendőri beavatkozásra szolgáltatnak alkalmat, hagyja abba. S a helyett, hogy ilyen tüntetések által zavartassék föl városunk nyugalma, komoly kivételre méltónak találjuk azon eszmét, melyet ma ajánlottak figyelmünkbe. Nevezetesen vasárnap, Kossuth temetése napján, midőn megszólalnak a nagy halott temetésére a harangok ércnyelvei: fekete lobogók alatt rendezzünk egy impozáns gyászmenetet. Vonuljunk ki például a honvéd temetőbe s koszorúzzuk meg a szentelt hantokat. A rend föntartására kérjük föl a főiskola ifjúságát. A fölvetett eszme nagyon érdemes arra, hogy megvalósítását a közönség figyelmébe ajánljuk.

Tüntetés a színház ellen.

Debreczen, márcz. 27.
A husvét vasárnapján este a debreczeni színház ellen intézett utcai tüntetés előidézőjének igen sokan engemet tartanak; hogy e méltatlan vádat és gyanúsítást magamról elhárítsam s a tüntetés valódi okára rámutassak: szükségesnek találom az alábbiak elmondását.

Hat arról jót állók, hogy ha azt a tüntetést én kezdeményeztem és én szerveztem volna: az bizonyára nagyobb arányokat ölt, hatása s lefolyása sokkal impozánsabb lesz. Van nekem már abban gyakorlatom, hogy miként lehet nagy szabású tüntetést szervezni. Most azonban eszem ágában sem volt, hogy tüntetést szervezzek, a tüntetésre senkit föl nem bujtottam, sőt éppen abban fáradoztam, hogy előleges megnyugtató intézkedések által, minden eselleges tüntetésnek eleje vétessek.

Midőn ugyanis a bpesti nemzetiszínház ellen intézett tüntetést olvastam s midőn megtudtam, hogy színházunk igazgatója husvét vasárnapján és hétfőjén az „Asszony verve jó” című kétes értékű újonságot akarja színre hozni, azonnal fölmerült bennem azon aggodalom, hogy ennek nagyon könnyen tüntetés lehet az eredménye. Megfigyelve a nép hangulatát, melyet a Budapestről jövő hírek nagyon fölzgattak, úgy találtam, hogy aggodalmam teljesen alapos. Gondolkozni kezdem tehát azon módokat, melyek által, hogy miként lehetne a népet megnyugtani s minden tüntetésnek elejét venni?

Már nagy-pénteken megpróbáltam a színház igazgatójával érintkezésbe lépni, hogy a készüléshen levő tüntetésre figyelmeztessém. — Többször próbáltam vele telefon utján beszélni, de a telefon-jelzésre nem érkezett válasz. Majd d. u. elküldtem a „Debreczeni” segédszerkesztőjét az igazgató ur lakására, de nem találta otthon. Első kísérletem tehát siker nélkül maradt.

Szombaton d. e. aztán sikerült az igazgató urral telefon utján érintkezésbe lépnem s figyelmeztettem őt a készülő tüntetésre. Kértem, hogy változtassa meg a műsort s figyelmeztettem rá, hogy a budapesti nemzeti színházban „Iskarióth-ot” adták, mégis tüntettek ellene, mert nem volt felvonva a színház homlokzatára a gyászlobogó. Mi nálunk pedig az fogja előidezni a tüntetést, mert a színházban, a husvét őrök alatt, hazafias, alkalmi darab helyett, valami „léhaságot” készülnek előadni.

Az igazgató ur ezen telefon utján eszközölt beszélgetés után rövid idő múlva megengedte magának azon leereszkedést, — hogy meglátogott a szerkesztőségben. Ismét előadtam neki aggodalmaimat s a megfigyelt jelenségeket s jó akarattal kértem, hogy változtassa meg a műsort. Adassa elő például a két ünnepnapon „Iskarióth-ot, kedden meghelne „Bank-Bán”, szombaton a „Szigetvári vertanuk”, vagy e helyett más, hazafias történeti darab, melyeknek szomorú alkalmoszerűsége lecsillapítana minden izgalmat. Ugyis — mondam — a színházunk csupán drámai személyzete képes szép előadásokat produkálni, míg az operett és népszínművei személyzet előadásai csak nagyon sok kíméllettel fogadhatók el.

Az igazgató ur elvileg igazat adott nekem, de azt mondta, hogy „Iskarióth-ot” nem képes ily rövid idő alatt színre hozni, mert azt a társulat nem tanulta be. A történelmi drámák előadásai is sok akadályba ütköznek, de meg „Il-ik Rákóczi Ferenc fogsága”, vagy „Bank-Bán” nem csinálna telt házat, meg az „Asszony verve jó” cz. darab előadására máris tömegesen viszik a jegyeket.

Azon ellenvetésemet, hogy ezek a történelmi drámák most bizonyára nagy közönséget vonzanának s így anyagi tekintetben se lenne vesztesége, nem fogadta el döntő érvel.

Azon aggodalmamat pedig, hogy a műsor betartása esetén tüntetések lesznek: gúnyosolylal fogadta.

Annál kevésbé lehet ez — monda — mert az ifjúság neki megígérte, hogy azon esetben, ha szerdán és vasárnap nem tart előadásokat, nem fog semmi tüntetést kezdeményezni, szerdán és vasárnap (Kossuth temetési napján) pedig a színház zárva lesz,

— így nem lehet semmiféle tüntetéstől tartani.

Erre én azt válaszoltam, hogy az ifjúság lehetett neki ígéretet, joga volt hozzá; de se a színházi közönség, se a nép nem tett semmiféle ígéretet, sőt máris nagyon kárhóztató hangok emelkednek az igazgató ur eljárása ellen. Sőt még magamról se állók jót, noha szívemen viselem a magyar színművészet érdekeit. Nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a függöny felgördülése után én magam állok föl székemről s egy harsány abczugban adok kifejezést megbotránkozásomnak és lelkem haragjának. Nem hiszem, hogy ezért elfognak, de ha elfognak is, majd kieresztenek. Ha tehát az igazgató ur a közönségnek nem enged: a következményekért viselve a felelősséget.

Erre az igazgató ur azon kijelentéssel, hogy ha lehet, megpróbálja a műsor megváltoztatását, eltávozott a szerkesztőségéből.

Alig távozott el az igazgató ur, Rásó Sándor joghallgató ur látogatott meg. Rásó Sándor ur kijelentette előttem, hogy az ifjúság egy gyűlésen elhatározta, hogy a színház ellen tüntetni nem fog, sőt az esetleges tüntetéseket ellensúlyozni fogja.

Helyeselem e felfogást, mert a ki valamit elhatároz, azt tartja is meg. Hanem arra kértem Rásó Sándor urat, hogy sziveskedjék az igazgató urral közölni, hogy az ifjúság ugyan megáll hozott határozata mellett, de azért, hogy maga a közönség és a nép nem fog-e tüntetni: semmiféle felelősséget nem vállalhat.

Alig távozott el Rásó Sándor ur, telefon utján azon értesülést vettem, hogy Péchy Kálmán színházi rendező ur azt mondta, hogy husvét vasárnapján vagy „V-ik László”, vagy „Il-ik Rákóczi Ferenc fogsága” adatik, alkalmi néma képletkeket, harmonium kísérete mellett.

En ezt — a közönség megnyugtására — a „Gyászoló Thália” cím alatt a „Debreczeni” szombati számában meg is írtam s hittem, hogy ezen sorokkal az izgalmat lecsillapítom s magam is megnyugodtam.

Husvét vasárnapján d. e. aztán vártam az új színlapot, de az csak nem jött. Időközben fölkeresett Gáspár Imre ur, a „D. E.” szerkesztője, s kérdezte tőlem, hogy valóban „Il-ik Rákóczi Ferenc fogsága”-t adják-e? Erre én azt válaszoltam, hogy szombati értesülés szerint minden bizonynyal valami magyar történeti drámát fognak adni, így semmi tüntetéstől nem lehet tartani, mely az ünnep eszindjét és a nemzet szent gyászát megzavarná.

Gáspár Imre ur eltávazása után, ki még ekkor sem hitt a műsor megváltoztatásában, mint én, a kibem még több optimizmus lakik s azt hiszem, hogy a jó akaratú kérelmet és figyelmeztetést az illetők figyelembe veszik, telefon utján ismét a színház igazgató urhoz fordultam, megkérdezendő, hogy miként intézkedett?

Az igazgató ur — nagy meglepetésemre — azt válaszolta, hogy semmi szín alatt nem képes a műsort megváltoztatni.

Erre én tudtam vele, hogy az éj folyamán az összes színlapokat letépték a falakról, a színházi plakátokat ragasztották, melyeken arra szólítják föl a közönséget, hogy ne menjen el ezen előadásra. Mire a színház igazgató ur azzal válaszolt, hogy ez nagyon csunya eljárás volt, én pedig azzal replikáztam vissza, hogy nagyon helyesen tették!

Még egyszer kértem az igazgató urat, hogy változtassa meg a műsort, meg mindig nem késő. Kérelmemet egyszerűen, kereken megtagadta, mire én gratuláltam eljárásához.

Delben — katonai körökből — arról értesültem, hogy a kaszárnyákban a katonai kézenlét (Bereitschaft) megduplázott. Arról is értesültem, hogy estére az összes rendőrség a színház szomszédságában, a Komáromi-házban (rendőr-főkapitányság) összpontosított, hogy megakadályozzák a tüntetést, melyről már mindenki beszélt, mindenki tudott, csak a színház igazgató ur nem akarta elhinni.

Delután már elhitté is, a mit bizonyít azon intézkedése, hogy egy csomó szabad-jegyet osztott ki azon célból, hogy azoknak birtokosai az esetleges színházi tüntetést elneveítsék. Sőt még arról is gondoskodott, hogy engem, kit a készülő tüntetés fölújításának híreszteltek, a színházban szemmel tartassanak.

Este felé még aggasztóbb híreket vettem. Nevezetesen arról nyertem értesülést, hogy a gyászbán megértett nép az esti órákban először a színház, azután pedig a kir. tábla épülete ellen készült tüntetni.

Még egy utolsó kísérletre határoztam el magamat. Nevezetesen esti 5 óraker levelet küldtem a színház igazgató urhoz, melyben ugyanis mint magyar ember, úgyis mint a magyar színművészet őszinte barátja, meg egyszer arra kértem, hogy az utolsó pillanatban is változtassa meg a műsort.

E levélre nem kaptam választ! De midőn esti 7 óraker fölmentem a színházba, az igazgató ur az előcsarnokban e szavakkal fogadott: „Non possumus!” E szavakra egyszerűen vállalt vontam.

Nyomott hangulat mellett kezdődött az előadás. Színre került a ponyvái lelesült népszínmű íróiainak egyik jeles terneke: „Az asszony verve jó” cz. állítólagos népszínmű, melynél a műkedvelő népszínmű-írók is külön darabokat produkáltak.

A katonai zenekar helye üresen maradt. A zenét a színlalak mögül szolgáltatták. A közönség csak nagyon lassan melegegett föl, az az első felvonás közepéig semmi taps nem hangzott, de p i s s z e g é s gyakran volt hallható.

Az 1-ső felvonás után, mely 8 óraker végződött, ott akartam hagyni a színházat, mert meggyőződtem róla, hogy haszontalan idő-pazarlás lenne ezt a darabot végig-nézni. Sokkal hasznosabb időtöltést is tudok magamnak találni, egy parthie-sakkjátszma pl. szellememet sokkal jobban kiműveli, mint egy ilyen ferczmunka végig-hallgatása.

A mint az előcsarnokba léptem, hogy a színházból eltávazzam, azon pillanatban harsant föl a színház előtt a tüntető tömeg lármája. A piac-utcáról jövet nem sokaság sötételt a Kossuth-utca elején s a színház előtt. A Kossuth-nótát dalolták s abczugolták a színházat. Már a színház előcsarnokáig nyomultak s be akartak nyomulni Thália templomába.

A nagy láрма a színházba is behallatszott, hol, valahint a színpadon s az öltözőkben nagy zavar támadt.

Azonnal fölmentem az öltözők előtti folyosóra (a mit nem szoktam megtenni, mert nem szeretem, ha a kulissza mögötti pletykákba az én nevemet is belevonják) s heves hangon tettem szemrehányásokat a színház igazgató urnak azért, hogy többszöri figyelmeztéseim dacára kérelmeimnek nem engedett, ellenben megengedte azt, hogy a fölingerült néptömeg a színházat, mely Debreczen városának és a debreczeni közönségnek oly nagy áldozatába került, megtámadja.

A színház igazgató ur a helyett, hogy a megzavart előadást azonnal beszüntette volna, még engem okolt az utcai tüntetésért, holott annak megelőzésére éppen én figyelmeztettem őt.

De hát így kell nekem! Miért viseltem jó akarattal a színművészet iránt! Most még engem fognak bevádolni a színház megtámadása miatt.

Védelmemet a fenti sorokban előterjesztetem.

A Komáromi-házban összpontosított rendőrség — szurony-rohammal — csakhamar kitisztította az utcát. Gyönyörű roham volt ez a fegyvertelen nép ellen! Zrinyi Miklós kiróhanása Sziget-várból, vagy a vatterlói diadal: valóságos kakas-viadal volt mellette!

A rendőrség megtette, a mit parancsoltak neki. A tüntetőket szétverte, megmentette Európa nyugalma, s nem engedte, hogy egy második apr. 14-ikét idézzem elő a felbőszült nép. Gratulálhatunk a rendőrségnek a kivívott sikerhez s ha a büntényeket is ily erővel el tudja fojtani és megelőzni: akkor a mi rendőrségünk minta-rendőrség lesz!

Kósa Barna.

Tüntetések Debreczenben.

Mint előre is látni lehetett, a közönség, melylyel szemben Tiszai színház igazgatója a meghatározottabb formában provokálta a tüntetést, nem tartotta helyen valónak, hogy a passó hetén, mikor Magyarország legnagyobb halottjának ravatala felett gyászó az egész nemzet, a színházban olyan darabot játszanak, a melyben az előadó színészek az asztal tejejen ugrálnak, tánczolnak.

Vasárnap egész nap forrongott a város. Korán reggel plakátok voltak a színház kapujára kiaggatva, melyek szövege tiltakozott az „Asszony verve jó” előadása ellen.

A színlapokat letépték s az igazgató több oldalról nyert értesüléseket, hogy estére tüntetések vannak készülöben. Az igazgató nem tagított, de a közönség sem engedett.

Az első összejövetél.

A színházban, mikor véget ért az első felvonás, éppen nyolc óra volt, midőn Kossuth halálára harangoztak. A színház előtt összecsoportosult néptömeg, mely várta a színházi tüntetést, a harangok fenséges kongására megmozdult. Az egész tömegben a megbotránkozás moraja zuhogt végig, elgondolta, hogy gyászoló, zokogó harang bugás mellett, ott benn a színházban kifestett képű s elhasznált hangu enekesnek vig danája mellett vigad és mulat a közönség.

Egy pillanat alatt lobbót vetett a hamu alatt lappangó szikra s felhangzott minden oldalról az „Abczug Tisza Dezső” — „Be kell zárni a színházat” stb. kiáltások.

Egyik oldalról felhangzott a Kossuth-nóta, melyre kivonult a készenlétben tartott rendőrség.

25—30 kivont szuronyos rendőr rontott neki a tömegnek, mely ezután még semmi ellentállást nem tanusított és daczára ennek, a rendőrség brutalisan lépett fel. Megkardaloztak többeket, egyik másikat össze is szurkáltak, bár erre senki sem szolgáltatott ezuttal még alkalmat.

A rendőröknek ezuttal sikerült szétverni a tömeget a nélkül, hogy az csak legkisebb ellentállást is tanusított volna.

Rövid 20 perc alatt kiti-zitották az utcát, elfogták nem törtenvén.

A nagy zaj eljutott a színházba is, hol sokan elvesztvén lelkeik-lelétüket, kétségbeesetten futkostak ide s tova. Az intelligens közönség nagy része ugy is távol tartotta

magát az előadástól, a mi volt, az is az első rossz hírre elhagyta a színházat. A színpadon is feljelmézesen futkostak a szereplők, a rendezők egyike rögtön parancsot adott a hátulról kapuk bezárására.

A legnagyobb izgalom közepett gördült fel a függöny, a tetemesen megkevesebült közönség előtt.

A második összejövetél.

A harmadik felvonás vége felé 10 óra körül járhatott az idő. Az utcán a színház előtt lovas rendőrök czirkáltak, az utcát a rendőrség foglalta el. A vezető rendőrtisztviselő tapintatlansága miatt ugyanis egyes, a dologról mit sem tudó emberek, békés polgárok is megtámadták e közben, azonban kölcsönös gorbáskodásnál, kisebb jelentéketlen botrányoknál egyéb nem történt.

Egyszer azonban, a Kossuth-utcai templom felőli részről, egy újabb nagy tömeg vonult fel a színház felé, elől zászlóval, a Kossuth-nótát énekelve.

A rendőrség a tüntető csapatot csak akkor vette észre, mikor a felsőbb leányiskola elé ért.

Rögtön neki rontott, hanem a tömeg most már nem retent meg oly hamar s egyesek ködarabokkal fogadták a támadást.

Itt már a lovas rendőrségre volt szükség, melyet nem is késelt oda rendelni a kapitány.

Mikor a lovas rendőrség kivont kardokkal megjelent vágatva, a tömeg oszlani kezdett. Egyik részét leszorította a tulnyomó erő a Kossuth-utcai templom felé, a másik részét beszorították az „Angol királynő” udvarára s kávéházi helyiség-be, míg egy részét a Bathányi-utczára hajszolták. Itt már a rendőrök is részeseültek ütegekben, viszont a tüntető tömeg tagjai is jelentékeny sérüléseket szenvedtek.

Az utolsó alkalm.

A színházban ez alatt jól mulattak. A rendőrök az egész Kossuth-utczát elzárták s a közlekedés megszakadt egész addig, míg a színházból jövők haza szállingóztak.

Azt lehetett hinni, hogy már elcsendesült az egész város, bár még egy csoport, nagyobb részt fiatal polgárokból álló csapat, állást foglalt a városháza előtt s tanácskozott.

Percről-perczre szaporodott a tömeg s ali, egy felóra alatt már mintegy 1000 főből álló tömeg állott a kir. tábla előlki helyisége előtt. A Kossuth-nótát énekeltek el, miután észre vették, hogy fekete lobogó leng az épületen.

A tömeg folytonos éljenz és a Kossuth-nóta éneklése közben vonult fel, tetemesen megszorodva, a nagytemplom felé.

A tüntető tömeget, melynek talán semmi czélja sem volt botrányt provokálni, a kivont fegyverű, szuronyos őrjárat megtámadta.

Valóságos harc fejlődött ki ekkor a nép és a rendőrség között. A tömeg közepéről fogadta a támadást s többen dulakodást kezdtek.

Egy rendőrbiztos is megtámadta s az éj emléket ép úgy nem vitte el szárazon, mint több közrendőr is.

Egy negyed óra alatt azonban mégis szétoszlott a tömeg.

Az éj folyamán több helyen bevették az ablakokat kövekkel s számos ház falán tojás hajigálás nyoma is látható.

A „Hungáriá”-ban és a „Gorsoc kávéházban” zeneestély volt hirdetve, tekintettel azonban a készülődő tüntetésekre, mindkét helyen beszedték a zeneestélyt jelző táblákat s zene nem volt az egész városban.

Ki szelet vet, vihart arat!
Előre mondtuk s nem hallgattak reánk.

A Cassandrák szerepe hálátlan szerep!

Második nap.

Szeles időben ha lobbót vet a szikra, nehézzé azt lokalizálni. A közönség újra tüntetéseket rendezett tegnap este a színelőadás ideje alatt. Már napközben hallottunk elkésereedett hangokat, különösen a rendőrség ellen, melynek eljárása nem csak a tömeg-t, de a biggadt gondolkodású polgárokat is felháborította.

Nyolc óra felé körülbelül 350 emberből álló csapat vonult fel a főtérre, a kollégium felől, a Kossuth-nótát énekelve, a színház felé tartott. A rendőrség most is szétverte a tömeget, hanem még egy alkalommal sem történtek olyan súlyos sebesülések, mint ez alkalommal. Nem csak a tüntető tömegnek, hanem a tüntetésre összerögzelt kíváncsi és semmi rosszat nem tevő közönségnek is neki rontottak, többet jelentékenyen megsérte ezek közül is. Így egy fiatal tanulóknak nyakától egész halántékáig felszakították a húst arczán a kivont szuronynyal. Más intelligens uri emberek is véres arcczal, véres kézzel menekültek.

Az ostrom-állapot.

Valóságos ostrom-állapot uralkodott ezután; a Kossuth-utczát elzárták s a színház felé csak nagy ügygyel bajjal lehetett közeledni. Egy pár minden emberségéből kivetkezett

közrendőrtől odakolatához s a olyan brutális arczába szökő.

E sorok békés polgár, leakart menni. Van. Ket-három gyanutlanul h szóhoz jutott fel, hogy egy

Szamos rendőrök anny talítások elkőv szám.

Ismet az művet adtak.

A szini e zönség halgalt, detve, maguk hon maradtak, szen üres volt galva volt. A lak mögü ez most is seldri agyon tánczolt.

Kossuth

Ha majd fe En Zoltánon S értelmeser Miket úgy f Had legyér Marványbet akarmikep Kossuth neve

Bár volt ele Keveset birt Magas ez, m S mély érte Nemcsak me S mély érte Oh, bármikep Kossuth neve

Ha láttad vé Latad vala A tömegben Ihlet ön be Mg elmondá Csodálattal Oh bármikep Kossuth neve

Hogy lelkesü Hogy lelkesü Hany gyöngé E név, fiam, S ha fellobba Hogy meghaj Oh bármikep Kossuth neve

Kibujdosott, n Sok szenvedé De nem tőrü És nem fogyo A kik szavat Halánteka kör Oh bármikep Kossuth neve

Baberrát künt Szuró törvissel Hírere sok va Dicsőséget irig De bármikó Nevét örök d Barmit bánje Kossuth neve

A turini k

Vasárnap k össe a turini k lyaudvar első os

Fekete gyás dal, tollas kalpa ság, míg a küldö ba voltak öltözö homlokra. Nyor váróteremben. ben megismétlőv esendüléssel sz ben, a hatalmas zajába.

Nemán, szo vózik az itthon fiaik szemében, a két indultak ut zent megdicsőült csillant a köny, s a még szomor

Az elűző sora a következ Gyula, Havár Da rey Gyu a, Veres lint, Babó Emil, la, Hock János, Nagy Sándor, K Nagy István, Pu la, Meskő László István, Nánassy Horváth Géza, A

ol, a mi volt, az is az első... a színház. A színpadon futkostak a szereplők...

Értesítések.

Elvonás vége felé 10 óra... Az utcán a színház... az utcát... a vezető... azonos emberek, békés... azonos emberek, békés... azonos emberek, békés...

Előretűntető csapatot csak... amikor a felsőbb leányis... timent, hanem a tömeg... meg oly hamar s... fogadták a támadást...

rendőrség kivont kardok... a tömeg oszlani kez... szoritotta a túlyomó erő... a másik rész... udvarára... részét a... Itt már a ren... uttegekben, viszont a... jelentékeny sérüléseket...

előző atak... alatt jól mulattak. A... utca elzárta s... addig, míg a... szállingóztak... elcsende... csoport, a... álló csapat, a... előtt s tanacs...

szaporodott a tömeg s... mintegy 1000 főből... elnöki helyisége... el, miután... leng az... és a Kos... fel, tete... nagytemplom felé... talán semmi... provokálni, a ki... orjárat meg...

szaporodott a tömeg s... mintegy 1000 főből... elnöki helyisége... el, miután... leng az... és a Kos... fel, tete... nagytemplom felé... talán semmi... provokálni, a ki... orjárat meg...

szaporodott a tömeg s... mintegy 1000 főből... elnöki helyisége... el, miután... leng az... és a Kos... fel, tete... nagytemplom felé... talán semmi... provokálni, a ki... orjárat meg...

szaporodott a tömeg s... mintegy 1000 főből... elnöki helyisége... el, miután... leng az... és a Kos... fel, tete... nagytemplom felé... talán semmi... provokálni, a ki... orjárat meg...

szaporodott a tömeg s... mintegy 1000 főből... elnöki helyisége... el, miután... leng az... és a Kos... fel, tete... nagytemplom felé... talán semmi... provokálni, a ki... orjárat meg...

közrendőrt odaállítottak a Kossuth-utca tor... kolatához s a városház épület elé, akik azután olyan brutálisokat vittek véghez, melyre arcába szökött a vér minden embernek.

E sorok írója maga látta, midőn egyik békés polgár, minden zavargási szándék nélkül, leakart menni a Kossuth-utczán, haza felé tartván. Két-három rendőr ugrott neki a szegény, gyantulanul haladó békés polgárnak s mielőtt szőhöz jutott volna, már úgy elpáholták, hogy felő, hogy egyik szemé világát elveszítte.

Számos ilyen esetek fordultak elő s a rendőrök annyival inkább főbátorodtak a brutálisok elkövetésére, mert nem volt karjukon szám.

A színházban.

Ismét az „Asszony verve jó” cz. remek művet adták.

A színi előadást igen csekély számú közönség hallgatta végig s bár bérlet volt hirdelve, maguk a páholybérletők közül sokan ott hon maradtak. Erkély, karzat csaknem egészen üres volt. A földszint már inkább látogatva volt. A katonazenekar most is a színpadlak mögöl szolgáltatta a zenét, a szereplők most is slendriánkodtak s Püspök: és Kremer agyon táncoltak magukat az asztal tetején.

Kossuth nevét soha el ne feledd!

— Fiamhoz. —

Ha majd felnősz, reményim rózsabokra, Én Zoltánom, kis ürge gyermekem, S értelmesen tekinthetsz e sorokra, Miket úgy fajt megirni énnekem; Hadd legyen e fajú szavak intése Marványbűtök gyámat szivedbe vésvé; Akármikép bánják a sors veled, Kossuth nevét soha el ne feledd!

Bár volt elég nagy név teremtő része, Kereses birt illyent Árpád hona; Magas ez, mint Lomnicznak sziklabércze, S mély értelmű, miként a nagy Duna. Nemcsak magas, szilárd is, mint a Kárpát, S mély értelmét maig ki nem találták. Oh, bármikép bánják a sors veled, Kossuth nevét, fiam, el ne feledd!

Ha láttad vón' ki e nevet viseite, Latad vala országgyűléseken, A tömegen felül magaslék lelke, Ihlet lón benne teste, gyermekem. Mig elmondá édes beszédit ajka, Csodálattal nagyok csüggének rajta, Oh bármikép bánják a sors veled: Kossuth nevét, fiam, el ne feledd!

Hogy lelkesült esatára lángszavatól, Hogy lelkesült: huszár, gyalog, tüzer! Hany gyöngye lett hőse, hany gyava bátor; E név, fiam, zászló volt és vezér! S ha fellobbant káros vizsálnak üszke, Hogy meghajolt, ha közbeszólt — a búszke! Oh bármikép bánják a sors veled: Kossuth nevét, fiam, el ne feledd!

Kibujdosott, nem vitt aranyt magával, Sok szenvedés várt rajta odakünn. De nem töré meg hűségét a távol És nem fogyott el a mez ajkain; A kik szavát hallgatni felgyülenek, Halántéka körül babért fűzének. Oh bármikép bánják a sors veled: Kossuth nevét, fiam, el ne feledd!

Babérral künn, tövissel a hazában Szuró tövissel környezett e név. Hirére sok vágott s mivel hiában: Dicsőséget irygen tépdelék. De bármint mond a ragalom kigyója, Nevét örök dicsőség fűye oja; Bármint bánják, fiam, a sors veled: Kossuth nevét, fiam, te ne feledd!

Kunsági.

A turini küldöttség elutazása. Vasárnap este tíz óra eőt gyülekeztek össze a turini küldöttség tagjai a keleti pályaudvar első osztályú várótermében.

Fekete gázmagyar ruhában, görbe kardal, tollas kalppal jelent meg a daliás ifjúság, míg a küldöttség többi tagjai mély gyászba voltak öltözve. És hangzott irva minden homlokra. Nyomott hangulat uralkodott a várótermében. A jelzőharang nagy időközben megismétlődő gondolásai a lékharang csendülésével szóltak bele a nagy termekben, a hatalmas korridorokon gyülekező utasok zájába.

Némán, szomoruan szorítottak kezét a távozók az itthon maradt kísérőkkel. S a férfiak szemében, a kik egy nemzet képviselőiként indultak utnak, hogy hazabozzák a nemzet megdicsőült profétájának holttestét, megcsillant a köny, rágonolva a szomorú utra, s a még szomorubb visszatérésre.

Az elutazó országgyűlési képviselők névsora a következő: Rohonczy Gedeon, Gullner Gyula, Haviár Dániel, Makfalvy Geza, Endrey Gyula, Veres József, Pap Elek, Ilyés Béla, Hock János, Sima Ferencz, Terényi Lajos, Nagy Sándor, Kállay Lipót, Fernbach József, Nagy István, Putnok Mor, Rudnyánszky Béla, Meskó László, Várady Károly, Martényi István, Nánássy Ödön, Kolozsváry Kiss István, Horváth Géza, Atzél Péter, Szentiványi Árpád,

Komjáthy Béla, Erreth János, Bartók Lajos, Thold Dániel.

Turin, márcz. 25. Az osztrák-magyar főkonzul közölte Kossuth családjával, hogy a külügyminiszer megengedte, hogy Kossuth holttestét osztrák területen szállíthassák át.

Turin, márcz. 25. Eddig még nincsen elhatározva, hogy Kossuth Lajos mind a két fia visszajön Magyarországra, sőt valószínű, hogy ifj. Kossuth Lajos Olaszországban marad. Kossuth Ferencz ellenben hazajő s részt fog venni a politikai küzdelmekben.

Ujdonságok.

* A Csokonai kör szepitési szakosztálya f. hó 28-án, azaz holnap d. u. 5 órakor, a kereskedő ifjak önképző egyletében ülést tart. Tárgy: Kossuth-szoborüggy.

* A gyászoló Kisújszállás. Kisújszálláson, e derék kunsági városban, a legészintebb gyászt keltette Kossuth halálhíre. A szomorú hír vetele után, mint lapunknak írják, mindenfelé kitűzték a gyászlobogókat s a harangok esti 5 órakor — a temetés napjáig — mindig zugni fognak, hirdtven Kossuth halálát.

* Halálozás. Vetők és adjuk a következő gyászjelentést: Arday Zoltán, Árpád, Attila és Ida, valamint Arday Zoltánna, szül. Ulrich Laura és gyermekei: Ida, Zoltán és Vilma, fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a legjobb anya, anyós és nagyanya özv. Arday Jánosné szül. Hervei Ida agyszínésznő. fölv. évi márczius 25-re virradó éjjel, rövid de kínos betegsége után, példás és felejthetetlen életének 60-dik évében, az Urbán csendesen elhunyt. A boldogult hült tetemei 1894. márczius hó 26-án, déltűn 3 órakor fognak, a Kossuth-utca 257. sz. a. gyászházból, a háznál tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tetetni. Mely végítzésességre a drága megboldogult ösmerőseit, barátait és jó akaróit fájdalomtól szívvél meghívjuk. Debreczen, 1894. Márczius 26. Áidal és béke drága poraira! Közelebről érdekl a közönséget az elagott színésznő halála, mert Arday Ida, a Tiszai színtársulatának immár elszereződött kitűnő művésznője, kinek jobb hősnője pedig aligha lesz a debreczeni színháznak, édes anyját vesztette el benne. — Temetése tegnap déltűn folyt le nagy számu közönség jelenléte mellett, megható részvet mellett. A színtársulat, mely a temetésen is teljes számban részt vett, koszorút helyezett a ravatalra s úgy a hazánál, mint a temetőben is, gyászadalok elenkésésével róta le a kegyeletadóit. A háznál Mindszenti Imre s. lelkész tartott imát az elhunyt felett. Nyugodjék békevel!

* Esküvő. Kovács József, a Tóth Gyula vaskereskedő cég derék könyvelője, apr. hó 8-án, déltűn 4 órakor tartja esküvőjét a debreczeni izr. templomban Schwab Hermine kisasszonnyal.

A Pesti Hirlap a most lefolyt évnegyedben is a leggazdagabb tartalmu lapnak bizonyult. Az országgyűlési vitákat a legkimerítőbben közli s vonzó leírásokkal, karcolatokkal kíséri: ezért naponként 20—24, vasárnap folyton 32 oldal terjedelemben jelenik meg, oly körülmény, mely paratlanul áll a magyar hirlapirodalomban és csakis a Pesti Hirlap nagy elterjedtsége által magyarázható meg. Mikszáth rendkívül érdekesen irt novelláit (Beszterce ostroma), Jokai Mór koszorús írónk hosszabb elbeszélése fogja követni a most következő évnegyedben. Amellett közölni fog a Pesti Hirlap egy a francia eredetűvel egyidejűleg megjelenő kitűnő francia regényt, melynek fordítási jogát már megszerezte Nagy közönséget érdeklő külön rovatai számtal is folyton szaporítja a Pesti Hirlap. A mernők és építészek érdekeinek hatatosabb előmozdítása s a technikai ügyek szélesebb körben való ismertetése végett nyitotta a Műszaki Hírek rovatát. Nagy teret szentel a színművészeti hírek mellett a közpönművészeti ügyeknek is. A jövő évnegyedűl kezdve a Mezőgazdaság rovatát is ki fogja bővíteni, külön szakértő munkatársak szerződésével. A Pesti Hirlap minden naptól kezdve elő lehet fizetni. Előfizetési árak: egy hóra 1 frt 20 kr., két hóra 2 frt 40 kr., negyedévre 3 frt 50 dr. Mutatványszámokat — egy levelezőlapon nyilvántott óhajra — bárkinek ingyen és bérmentve öt napig küld a kiadóhivatal (Budapest, V., nádor-utca 7. sz.)

* Meghalt Kozarek. A ki hivatalból annyiszor volt egy-egy pillanatra élet és hatál ura, ő is megismerkedett régi üzlettársával, a halállal. A fővárosi gyepmesteri telepen meghalt Kozarek Ferencz, a magy. kir. állami hóher.

Tallózás.

A városban mindenfelé gyászlobogók hirdetik a nagy férfi halálát. Vannak azonban a piacon mégis házak, melyekről hiányzik. Egy ilyenre mondta egy czivis ember: — Ugy látszik ez is jobban sajnálja az öt forintot, mint Kossuth Lajost.

Tegnap az utcán megállit egy egyszerű földmives ember s kérdi tőlem: — Ha csakugyan igaz instalom, hogy meghalt Kossuth Lajos? — Bizony igaz. — Adja meg az Isten még haló porát!

ban is! — mondta rá szomoruan, miközben könyes szemét törölte.

Beszélgel két polgár a piacon, természetesen, hogy a beszéd tárgya a nagy hazafi halála.

— Bizony nagy dolog az komám — mondja az egyik — hogy még az ilyen embernek is meg kell halni.

— Nem halt az meg — mondja rá a másik — csak az égbe ment s vissza fog az jönni még onnan is, ha a magyarnak baja lesz.

Eppen 46 éves volt Kossuth 1848-ban s ez időtől ismét 46 év mult el haláláig. Elete nek tehát a középeére esik, mikor dicsőségének a zenithjén állott. — Mennyi viszontagságon ment keresztül, míg odaért s mennyi szenvedés volt osztljárésze, míg a halában elnyugodott, örök tanulságot az utódoknak elmondja a történelem.

Mi is, kik azóta születünk, hogy már ó a hazából eltávozt, rajongva csüngtünk az ó nagy alakján; milyen lehetett azoknak lelkesedése, a kik őt látták és lángoló szavát hallották, még csak el sem képzelhetjük.

Demeter.

A gyászoló Debreczen.

Debreczen sz. kir. város közgyűléset, mely márcz. 21-ikére volt összehívva, Kossuth halálhíre miatt elnapolták. A közgyűlést ma akarták megtartani, a meghívókat szét is küldték, de a nemzeti gyászra való tekintettel ismét elhalasztották s csak a jövő szerdán tartják meg.

A kereskedelmi és iparkamara részvéte. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara a következő meghívót bocsátotta ki: »A debreczeni kereskedelmi és iparkamara 1894 évi márcz. hó 28-án, d. u. 3 órakor, Kossuth Lajos elhunytának alkalmából, a kereskedelmi és iparkamara kegyeleltés részvételenek megállapítása és nyilvánítása tárgyában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a kamara tagjai tisztelettel meghívotnak. A kereskedelmi és iparkamara nevében: S e s z t i n a Lajos elnök.

A husvétii ünnepe napok, melyek máskor oly vidámak szoktak lenni, most igen szomorúak voltak. A tavaszi verőfényben lengő gyászlobogók mindig figyelmeltettek bennünket a nemzet nagy veszteségére. Zene nem hangzott sehol; a husvétii öntözködés régi szokását se igen gyakorolták. Banat ilt minden arcon s a templomok bugó orgonái a nemzeti gyász szolozsmáját tolmácsolták.

A z István-malom munkásainak gyászja. Az István-malom munkásainak önképző egylete f. hó 25-én tartotta meg évi rendez közgyűlést. Napirend előtt a kör alelnöke meghatott hangon emlékezett meg a nemzet nagy veszteségéről s indítványozta, hogy Kossuth Lajos emléke jegyzőkönyvbe iktattassék. A kör tagjai felálva hallgatták végig az alelnök beszédét és indítványát, melyet mély megilletődéssel egyhangulag elfogadtak. (A közgyűlésről szóló tudósítást — a nagy tárgyhalmaz miatt — csak holnap közölhetjük. Szerk.)

A debreczeni nők gyászja.

A debreczeni nők külsőleg is kifejezést adtak a nagy nemzeti gyásznak. Gyászruhát, vagy gyász-fátyolt viselnek. Kossuth arcképét, mely Debreczen egy házából se hiányzik, gyász-fátyollal takarták le. A debreczeni magyar érzelmű nők nevében pedig id. Gáll Józsefné sz. Kaffka Terézia urhölgy a következő sürgönyt intézte a a budapesti egyetemi ifjúsághoz: —Bátskék vagyunk magatartástokra, méltó nítódi vagytok a 48-as hősöknek, hazafias tetteitek századok muiva is együtt lesz emléve a nagy halott nevével, s messze menő ivadékaink is lelkesedve fogják említeni neveteket. Fogadjátok a legmagyarabb város női közönségének elismerő köszönetét.

A debreczeni ref. népiszkolai tanítóknök, e lelkes honleányok, szintén a budapesti egyetemi ifjúsághoz, a következő sürgönyt küldtek:

Tetteitek szép volt és dicső, méltó a nagy férfi nevéhez. Mi, kik hivatta vagyunk arra, hogy szának és ezek szívében a hazaszeretetet felkötjük és apoljuk: azzal mondunk nektek köszönetet, hogy megemlékezünk rólatok és szának ajkairól fog hangzani ez óhaj: »Éljenek a hazafias lelketű egyetemi polgárok!

Ifj. Gáll Józsefné, Kulsár Erzsike, Kálmán Lajosné, Munkácsi Juliska, Surányi Lajosné, debreczeni ref. népiszkolai tanítóknök.

Elmaradt tánczvigalmak. Pihennek a hegedők vonói, elnémult a zene, üresek a táncztermek.

Az izr. ifjúság által folyó hó 25-én rendezni szándékolt, tánczszal egybekötött műkedvelői előadás, a nemzeti gyászra való tekintettel, elhalasztott s csak majd később tartatik meg. Ápril 10-ikére egy bályu hal volt tervezve, de — értesülésünk szerint — ezt is elhalasztották.

A színházban holnap »Bibor és gyász», Hegedűs Lajos történeti drámája adatik. Ha ezt adták volna vasárnap, nem gerjedt volna a nép a színház ellen haragra! Lapunk zártakor úgy értesülünk, hogy holnap nem lesz előadás.

Az opera boycottolása.

Előkelő fővárosi polgárok, igen népes értekezletet tartottak, melynek főczélja az volt, hogy az opera ellen az ifjuság által megkezdett demonstrációt tarsadalmi uton folytassa. Hosszas vita után a következő megállapodás jött létre: Egy fogadalom fog szerkesztetni, melyben az aláírók megfogadják, hogy az operaszínház többet nem látogatják. Ezt a fogadalmat, több ezer példányban kinyomatják és aláírási iv gyanant körözni fogják a főváros közönsége között.

A fogadalom szövegét megszerkesztették és ki is nyomtaták. Így hangzik:

Fogadalom!

Mi alólítottak, kik szívvél és lélekkel magyarok vagyunk, megfogadjuk, hogy a királyi operaházat, mely a közelmultban fenyes tanúságot tett erzelmeiről: többet nem látogatjuk meg. Ezen fogadalmunkat aláírásunkkal erősítjük meg.

Már idáig körülbelül háromezeren irták alá a fogadalmat, köztük igen sok művész, író, állami hivatalnok, sőt több magnás is.

Ezzel kapcsolatosan más mozgalom is indult meg, mely feladata az, hogy a magyar országos gyűlést indit egy új »nemzeti opera« felállítására.

A mozgalom vezetői elhatározták, hogy a tényleges akció Kossuth temetése után fogják megkezdeni, még pedig olyformán, hogy a majdan letesítendő szervező-bizottság tagjai az országot kerületenként bejárják s így teremtik elő a felállításához szükséges összeget.

Egy a fővárosban lakó, a közelletben vezénylő szerepet játszó magnás szavát adta, hogy abban az esetben, ha a mozgalom megindul, ő lesz az első adakozó és a »Nemzeti opera« javára tízezer forintot adományoz.

Budapesti gabonabúza. Hivatalos

jegyzések Márczius 24. — Buza ószre 7.41 pénz, 7.43 áru, tavaszra 7.19 pénz, 7.20 áru Tengeri 1894. máj.—jun.—ra 4.94 pénz, 4.95 áru Zab tavaszra 7.20 pénz, 7.22 áru. Káposztarepce aug.—szept. 11.55—11.65 áru.

Fősz. rkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

184.

Az »István« gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK

ARJEGYZÉKE

Az 1887. aprilis hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL

Késpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like Asztali dara, Szinte aprószemű, Királyliszt, Lángliszt kivonat, etc.

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

Table with 2 columns: Item name and Weight. Includes items like A. B. 0-6 számú 85 kilogramm, 7. és 8. szám, etc.

Debreczen, 1894. márczius 14. (2)

Advertisement for Richter-féle Tinct. Capsici comp. Horgony-Pain-Expeller. Includes text about the medicine's benefits and a small illustration of a ship.

Uj hentes üzlet.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, miszerint Batthányi-utca sarkán egy a mai kornak minden tekintetben megfelelő

HENTES ÜZLETET

nyitottam, hol is e szakmához tartozó mindenféle cikkek a napi árfolyam szerint, a legnagyobb pontossággal lesznek kiszolgáltva.

Midőn ezt becses tudomásukra jutatom, egyuttal ajánlom a jelen husvétii ünnepekre kitűnő minőségű **sonkáimat**.

Becsés pártfogásukat és minél számosabb megrendeléseket kérve — vagy tisztelettel

TESCH JÓZSEF

(124) hentes.

Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város Tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a szoboszlói ut mentén lévő régi sorompó ház körül lévő és a város tulajdonát képező 26 hold és 1459 □ öl gyep-föld a folyó 1894-ik évi márczius hótól 1896. évi október 1-ig terjedő 3 évre, a folyó évi ápril hó **4-ik napján d. e. 9 órakor**, a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen, a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett, szántás alá haszonbérbe fog adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítetnek, hogy a kikiáltási ár 10%-át bántépénül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

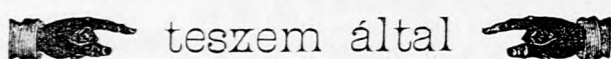
Debreczen, 1894. márcz. 22.

(128) **A városi tanács.**

Ifj. PÁJER JÓZSEF

DEBRECZENBEN

Üzletemet ugyan e házba, a szeglet helyiségbe

A költözködés előtt **az összes raktáron levő árukat**, a megkönnyítés végett

leszállított áron árúsítom ki.

Ugymint: Ét-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó-készletek.

Asztali- és függő-lámpák **v i l l a n y-é g ö k k e l.**

Üvegből sör-, bor-, lükör-készletek.

Kina ezüsből **DISZTÁRGYAK, EVŐ-ESZKÖZÖK.**

Fa- és bádóg-tálcák. — Faldiszek.

Virágvázák, dísz asztalok, figurák, ampelek stb. stb.

6

Maradok tisztelettel

ifj. PÁJER JÓZSEF.

Férfi-, fiu- és gyermek ruha-raktáramat

legközelebb a „Hungária“ kávéházzal szemben,

báró Josinskyné urnó házában helyezem át; ezen körülményből kifolyólag és mert tuhalmazott raktáramat az új helyiségben elhelyeznem lehetetlen, elhatároztam, hogy összes **saját műhelyemben készült**

tavaszi, nyári és őszi

valamint még megmaradt téli árucikkeimet **igen jutányos áron**

majdnem ingyen

bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére, Ezen rövid félárbani elárúsítást ajánlom b. figyelembe vételre, egy szeresmind tudatom, hogy most is és ezentúl is

szabó műhelyem

részére dus raktárt tartok mindenféle bel- és külföldi szövetekből és mérték utáni megrendeléseket olesó ár mellett a legdivatosabb szabással eszközölök.

Tisztelettel

FÉNYES MÓR

férfi szabó üzlete Debreczenben.

(116)

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvény-társaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:

VI. k., külső váci-ut 29--36.

Városi iroda és raktár:

Podmaniczky-utca 14.

Fiókraktár:

Kerepest-ut 77. szám.

Gőz- és járgány-cséplőkészületek,

számos első díjjal kitüntetett Schlick-féle szab. 2 és 3 vasú ekék,

mélyítő és egytetemes aczél-ekék, (55.)

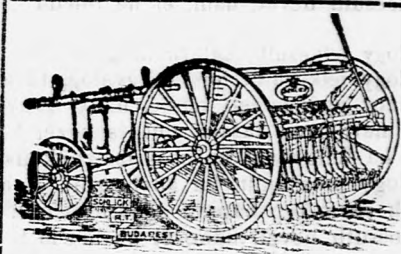
eredeti SLICK- és VIDATS-féle

egyvasuekék, talajmivelő eszközök

valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS“ srbavető-gepek

Takaránykészítő gépek, daralók, őrmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó aratógépek és fűkaszaló gépek, szállítható mezei vasutak stb. **Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.**

Árjegysékek ingyen és bérmentve.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR, 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben) teljesen újonan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

üggyédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT, TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SAZMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET, bor- és rum-vignetteket, falragaszokat, **MINDENNEMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEYZÉKEKET.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bíróági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettetnek.

Előzetes...
helyben, vagy...
Egész évre...
Félévre...
Negyedévre...
Egy óra...
Egyes szá...
A lap szellemi...
emény a szerkesztő...
bérmentve k...
Előzetes...
Földgáz...
és a kiadóhivat...
mált.

A magyar

(A Debreczen...
zett tegnap...
Nyolcz ór...
gyászoló város...
tel fogadták a...
Délután...
szorúinkat a...
czeni függetle...
káts Gyula ke...
föltétett. A fő...
nap tisztelet...
Kossuth Fere...
hangon mond...
A képviselők...
dőltségei ma...
gyarok megko...
Tegnap...
olaszok a rés...
gadtak s test...
ket. Lelkesed...
ki Olaszorszá...
gáért annyit...
Jelvénye...
ték rá a gyás...
ugyanazon s...
ményeink (az...
vannak.
A turini...
hirlapírókat...
ték s a legna...
dégyszeretel...
rátságos össo...
mester üdvözl...
Turin vár...
ugy gyászolj...
fekete lobogó...
halommal kü...
ravatalára, ki...
tanak s Garib...
szollák nagyol...
Car

(K. B.) Ho...
rosából, sz...
gyarországba...
Hókorona...
a nagy számú...
ad végnyugot...
nak mindenik...
kedves gyermek...
a halott utjára...
Sir az...
király, Victor...
zalja; pedig...
halott, — de...
ság hősét!
Garibaldi...
busan intege...
koporsó után...
már elhagysz...
tem gyászoló...
a szabadság...
hatják le több...
Hozzák a...
szép Olaszor...
szágra.
Könnyű...
haladnak, ol...
rok könnyév...
testvéri könn...
s gyöngyszem...
sóra, melybe...
nyugszik s ne...
viraszt.
Gyászlob...
nyek hullnak...
utjában szám...
hoznak, mert...
itthon, a haz...
keble lágyabl...
Hozzák a